

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS/1971/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Školní 291
Sídlo:	250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
IČ:	70845026
Identifikátor:	600 022 048
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Věrou Blažičkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti:	Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Školní 291
Termín inspekční činnosti:	12. a 16. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální. Sledovaným obdobím byly poslední tři školní roky.

Aktuální stav školy

Právnická osoba Základní škola, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Školní 291 podle zápisu do školského rejstříku vykonává činnost základní školy speciální (dále škola nebo ZŠS), základní školy praktické, školní družiny. V letošním školním roce (i v posledních třech letech) organizuje škola kurz pro doplnění základů vzdělání vždy pro 6 až 8 klientů. Zřizovatelem školy je Středočeský kraj.

Škola poskytuje základní vzdělávání, kterým žáci dosahují stupně *základy vzdělání*. Ve sledovaném období zůstávají počty žáků i struktura jejich postižení obdobná.

Z celkového počtu pěti aktuálně vzdělávaných žáků jde většinou o středně těžké mentální postižení (dále MP), ke kterému se přiřazuje postižení smyslové, tělesné nebo jiné. Všichni žáci docházejí do školy z domova ve městě nebo v nejbližším okolí.

V pedagogickém sboru nastaly dvě přirozené personální změny na pozici učitelka školy - odchod obou do důchodu. Nastoupily dvě mladé pedagožky s odbornou kvalifikací.

V materiální oblasti došlo ke kvalitativnímu posunu v modernizaci vybavení žákovským nábytkem, interaktivní tabulí, výpočetní a prezentační technikou, výměnou oken. Od poslední inspekční činnosti byla významnou změnou tvorba školního vzdělávacího programu „*Učení - cesta do života*“ (dále ŠVP), škola podle něj zahájila výuku od školního roku 2010/2011. Ostatní žáci se vzdělávají podle dobíhajícího vzdělávacího programu *Pomocná škola a přípravný stupeň pomocné školy čj. 24035/1997-22*.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola zabezpečuje vnější funkční informovanost a komunikaci prostřednictvím webových stránek, příležitostně se prezentuje v místním i regionálním tisku. Učitelé mají přístup k potřebným informacím prostřednictvím běžných komunikačních forem. Pedagogové rodičům při osobním kontaktu a na třídních schůzkách podávají informace o žácích, poskytují jim konzultace, nově je čtvrtinou rodičů využíván e-mailový kontakt (omluvenky atd.) se školou. O své vzdělávací nabídce škola pravdivě informuje při vyhledávání zápisu k povinnému základnímu vzdělávání, informace zveřejňuje v místě obvyklým způsobem, jsou dostupné všem. Speciální vzdělávací potřeby (dále SVP) učitelé zohledňují uplatňováním vyrovnávacích a podpůrných opatření při adaptaci žáků na školní práci, v průběhu i při ukončování vzdělávání. Vyučující vycházejí z pedagogické diagnostiky a kladně ovlivňují školní úspěšnost žáků. Školou zpracované individuální vzdělávací plány (v loňském a předloňském školním roce) splňovaly legislativní požadavky a významně podporovaly rozvoj žáků, aktuálně dle vyjádření ředitelky školy a učitelů pro tento školní rok nenastala potřeba k jejich vypracování. Dalším podpůrným hodnotícím mechanismem jsou nově zaváděná portfolia žáků a výstupy z projektů. Při případné neúspěšnosti žáků přijímají vyučující adekvátní opatření (doučování, individuální pomoc) ve spolupráci se zákonnými zástupci. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními probíhá standardním způsobem, speciálně pedagogické centrum je součástí školy.

Škola vytváří dobré podmínky pro bezpečné prostředí. Základní pravidla specifikují *Školní řád* (ŠŘ) a provozní řády odborných pracoven. Škola podporuje zdravý fyzický a psychický rozvoj žáků pravidelným pobytem žáků venku a pohybovými aktivitami.

Disponibilní hodinovou dotaci ve ŠVP škola využila pro navýšení hodin předmětů: *Psaní a Tělesné výchovy v dílu I., Hudební a Tělesné výchovy pro díl II.*

Ve sledované výuce učitelka i asistentka pedagoga vytvářely dobré podmínky, podporovaly klidnou atmosféru a tvořivost žáků, umožňovaly koncentraci na práci. Rozvíjely jemnou motoriku, estetické cítění, dorozumivací dovednosti s využíváním mluvené řeči, podporovaly rozvoj slovní zásoby. Žáci komunikovali v běžných situacích, přizpůsobili se režimu ve třídě. Vyučující rozvíjela žáky vhodnými aktivizačními formami a metodami. Přistupovala k nim diferencovaně, zohledňovala rozdíly v jejich schopnostech a možnostech. Sledovaná výuka měla převážně frontální charakter. Žáci byli hodnoceni a vedeni k sebehodnocení. Podpůrná opatření i samostatnou práci pod vedením učitelky účinně zabezpečovala asistentka pedagoga.

Poradenské služby zajišťují výchovná poradkyně (dále VP), metodik prevence (MP), třídní učitelé a ředitelka školy (dále ŘŠ). Jde především o sjednocování výchovně-vzdělávacích a režimových postupů školy, rodin a prostředí žáků. Kariérní poradenství má kvalitní úroveň, je orientováno především k dalšímu vzdělávání žáků v odborném učilišti, činnostem v terapeutické dílně, stacionáři nebo ke krátkému pracovnímu úvazku.

Školní preventivní systém je kvalitně nastaven na omezení rizikového chování (zejména šikany, zneužívání návykových látek, záškoláctví) a školních úrazů. Uskutečňuje se prostřednictvím výuky, začleněním do speciálních programů, zájmovou činností a dalšími aktivitami (besedy a zážitkové aktivity třídních kolektivů se školními i externími specialisty). MP ve spolupráci s managementem školy sleduje naplňování preventivní strategie. O dobré účinnosti prevence svědčí minimální výskyt negativních jevů méně závažného charakteru.

Škola úspěšně podporuje zdravý vývoj žáků. Pitný režim zajišťují rodiče, škola umožňuje stravování, účastní se projektu „*Ovoce do škol*“. Dokumentace školy obsahuje témata z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ), ředitelka organizuje pravidelné prověrky a revize, stanovuje a realizuje ozdravná opatření. S pravidly BOZ jsou žáci přiměřeným způsobem, učitelé i zaměstnanci školy prokazatelně seznamováni, probíhají i dodatečná poučení. Záznamy o nich jsou zaznamenány v povinné pedagogické dokumentaci. Soustavně probíhá poučování žáků o činnostech, při kterých by mohlo dojít k úrazu. Během dne jsou žáci pod stálým dohledem. Prevence úrazovosti je účinná, ve sledovaném období byl zaznamenán zhruba stejný počet drobnějších úrazů. Škola se opakovaně úspěšně zařazuje do projektů na podporu udržitelného rozvoje a dopravní výchovy.

Úzká spolupráce školy probíhá (školská poradenská zařízení, lékaři, sociální péče). Úspěchem je navázání kontaktů a další spolupráce (drobné finanční i věcné dary a pomoc při organizaci školních aktivit) se sponzory (firmy, právnické osoby). Vůči školské radě si škola plní své zákonné povinnosti, činnost školské rady prozatím naplňuje pouze legislativní požadavky, sama nevyvíjí aktivity vedoucí k dalšímu rozvoji školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Právnická osoba vykonává své činnosti v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Ředitelkou vydaný ŠVP není zpracovaný v souladu s RVP ZŠS a školským zákonem. V dokumentu není zmíněna mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči, poznámky k učebnímu plánu Dílu I jsou obecné a nepřehledné, Díl II. neobsahuje poznámky, nejsou v něm uvedeny disponibilní hodiny. Způsoby hodnocení žáků nejsou v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších změn (dále jen Vyhláška č. 48) - chybí zásady: sebehodnocení, pro celkové hodnocení žáků na vysvědčení, podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách. Učební plány v hodnoceném období souhlasily s realizovanými dokumenty a škola je ve sledovaném období naplňovala. Sestavený rozvrh hodin a přestávek je v souladu s příslušnými ustanoveními obecně závazných právních předpisů.

Náležitosti jmenování ŘŠ souhlasí s předpisy a s předpoklady pro výkon činnosti. Stanovila funkční organizaci provozu školy, plní povinnosti ve vztahu ke zřizovateli,

školské i pedagogické radě. Při rozhodování o právech a povinnostech v oblasti státní správy postupuje ředitelka v souladu se školským zákonem. Povinně zveřejňované dokumenty (školní řád, výroční zpráva o činnosti školy a ŠVP) byly v době inspekce zveřejněny. Výroční zpráva je zpracována v požadované struktuře, má dobrou vypovídací hodnotu. Zpráva o vlastním hodnocení školy se zaměřuje na všechny oblasti stanovené právním předpisem, neobsahuje však hodnocení účinnosti školou přijatých opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení (porušen § 8 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy). Ředitelka postupně přijímá ve většině případů konkrétní opatření v oblastech, ve kterých je třeba vzdělávání zlepšit. Celkový počet žáků školy ve statistických výkazech škola uváděla ve sledovaném období v souladu se skutečností.

V kontrolní činnosti vedení školy je patrná účinná zpětná vazba. Četnost přímých kontrolních vstupů do výuky, hospitací, kontrol a rozborů povinné i další pedagogické dokumentace prováděných ŘŠ školy je dostatečná. Zjištění jsou pravidelně projednávána s pedagogickou radou, na provozních poradách i při každodenních neformálních pohovorech s vyučujícími. ČŠI zjistila drobný nedostatek při hodnocení žáků na vysvědčení – slovní hodnocení nezahrnují ohodnocení píle a přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka, zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Byl porušen § 15 odst. 2 věta druhá a třetí Vyhláška č. 48). Koncepční materiály, strategie a plánování ředitelky vychází z dotazníkových šetření, rozborů aj. podkladů. Plánování má dobrou úroveň, zpracované řídicí pokyny, předpisy a plány jsou prokazatelně projednávány. Zápisy z jednání pedagogické rady dokládají její poradní charakter, dle zápisů pedagogická rada projednává průběh a výsledky vzdělávání a chování žáků a další organizační záležitosti, projednává i výsledky vnitřní evaluace.

Ve ŠŘ), jehož součástí jsou pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, neshledala ČŠI rizika s výjimkou neuvedení struktury slovního hodnocení žáků na vysvědčení (viz. výše) a neuvedení stupně nehodnocení při celkovém hodnocení žáka na vysvědčení (porušení § 15 odst. 6 písm. d). Se ŠŘ jsou prokazatelným způsobem seznámeni žáci, pedagogové i nepedagogičtí zaměstnanci školy (na jednání pedagogické rady), prokazatelné seznámení škola inspektorkám předložila. O vydání a obsahu ŠŘ ředitelka informuje zástupce nezletilých žáků na třídních schůzkách nebo při osobním jednání.

Vzdělávání čtyř žáků ZŠS probíhá v jedné samostatné třídě, pátý žák ZŠS je vzděláván ve třídě společně se žáky s lehkým mentálním postižením. Organizaci vzdělávání přizpůsobila ŘŠ specifickým postižením a individuálním potřebám žáků, personálním i materiálním podmínkám školy. Ve třídě vzdělávají žáky současně dva pedagogové, učitelka a asistentka pedagoga. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách, podle aktuálních potřeb žáků mohou vyučující volit i kratší či déletrvající výukové bloky.

Vzdělání obou pedagožek odpovídá legislativním požadavkům. Funkci koordinátora tvorby ŠVP vykonává ředitelka školy, která neabsolvovala studium k výkonu specializovaných činností, účastnila se však několika krátkodobých vzdělávacích akcí k problematice tvorby ŠVP. VP nemá předepsané studium ke splnění požadovaných dalších kvalifikačních předpokladů, dokončila pouze rozšiřující studium pro kompetence výchovných poradců v oblasti péče o integrované žáky. MP a koordinátor ICT a EVVO splňují kvalifikační požadavky.

ŘŠ splňuje předpoklady pro výkon funkce. V souladu se záměry školy probíhá další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), které je koncepční, s dostatečnou četností, podporuje realizaci ŠVP a respektuje individuální potřeby pedagogických

pracovníků. Aktuálně DVPP preferuje témata metodiky předmětů, počítačové gramotnosti, změny legislativy a vzdělávání v ekonomické oblasti.

Výuka v ZŠS probíhá v jedné bezbariérové učebně s prostorem pro relaxaci a hry. Žáci využívají odbornou pracovnu pro výuku informatiky, školní cvičnou kuchyňku, dílnu pro výuku dílenských prací a zahradu. Škola nemá vlastní tělocvičnu, na výuku tělesné výchovy si pronajímá v zimním období tělocvičnu Slavoj Stará Boleslav a v letním období zařízení atletického stadionu v Houštce. Ke cvičení mladších žáků je využíván prostor školní družiny. Žáci využívají při výuce i přípravě na ni tituly žakovské knihovny.

Základním zdrojem financování jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu (dále jen SR), které byly použity hospodárně v souladu s účelem poskytnutí. Důležitým zdrojem financování je příspěvek na provoz školy poskytnutý z rozpočtu zřizovatele, ze kterého škola hradí veškeré provozní náklady. Na mzdy měla škola ve sledovaném období relativní dostatek financí, méně zdrojů zbývá na platby a údržbové práce (např. chybí židle k PC). Obvyklé finanční prostředky doplňovala škola dále i zapojením do grantových aktivit MŠMT, evropských sociálních fondů, Středočeského kraje. Získané prostředky využila k zajištění podpory žáků prostřednictvím asistentů pedagoga, k zvýšení nenárokových a nárokových složek platu pedagogických, nepedagogických a kvalifikovaných pracovníků, k vybavení pro žáky. Projekt „EU - Peníze do škol“ podporuje především rozvoj informační gramotnosti žáků.

Závěry, celkové hodnocení školy

- a) **Hodnocená právnická osoba vykonává činnost v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.***
- b) **Školní vzdělávací program ZŠS není v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem a školským zákonem.***
- c) **Škola vhodně uplatňuje podpůrná opatření, na dobré úrovni se jí daří zohledňovat vzdělávací potřeby žáků se SVP a naplňovat vzdělávací cíle stanovené v realizovaných dokumentech a případně tyto cíle vhodně přizpůsobovat možnostem jednotlivých žáků. Byly zjištěny nedostatky v hodnocení žáků na vysvědčení.***
- d) **Nedostatky v dokumentu ŠŘ - v části pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání. Zpráva o vlastním hodnocení školy neobsahuje hodnocení účinnosti školou přijatých opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení.***
- e) **Personální podmínky školy mají standardní úroveň. Materiální i finanční předpoklady umožňují realizaci vzdělávacích dokumentů. Úspěšné získávání dalších finančních zdrojů přispívá ke zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání.***

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dní požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků v bodě c) – slovní hodnocení žáků na vysvědčení a v bodě d) – vlastní hodnocení školy. Oznámení zašlete na adresu PaedDr. Jarmila Tóthová, ČŠI, Středočeský inspektorát, Karlovo náměstí 44, 280 00 Kolín.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dní požaduje podání písemné

zprávy o odstranění zjištěných nedostatků v bodě b) – ŠVP a d) – školní řád. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu PaedDr. Jarmila Tóthová, ČŠI, Středočeský inspektorát, Karlovo náměstí 44, 280 00 Kolín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně dne 12. října 2011

(razítko)

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Tóthová v. r.

Mgr. Zdeňka Čiháková, školní inspektorka

Blažíčková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi dne 19. října 2011

(razítko)

Mgr. Věra Blažíčková, ředitelka školy

Blažíčková v. r.

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.